A photograph of two young women smiling and looking towards the camera. They are standing outdoors on a city street. The woman on the left has long brown hair and is wearing a blue and white jacket. The woman on the right has blonde hair, wears black-rimmed glasses, a yellow sweater, and a black jacket with a backpack strap. They are holding a large umbrella that features a detailed city map of New York City. The umbrella's fabric is blue and white, with the text 'New York City Subway' printed on it. The background shows a blurred city street with cars and buildings.

Osallisuutta
kuluttajakasvatukseen
-koulutuksen diat

3-päiväinen koulutussarja kuluttajuuteen

- Nuoret kuluttajina (Nuorten Akatemia)
- Kuluttajaksi kasvaminen (Kilpailu- ja kuluttajavirasto)
- Kestävä kuluttajuus (Luonto-Liitto)

NUORTEN AKATEMIA

KKV

Koulutuspäivän tavoitteet

- laajentaa kokonaiskuvaa kulutuksen ja kulutusympäristön monimuotoisuudesta
- tarjota uusia menetelmiä ja työkaluja osallisuuteen oman oppiaineen opettamisessa
- konkretisoida uuden opetussuunnitelman tavoitteita omaan työhön
- luoda yhteistä keskustelua, iloa ja innostusta

NUORTEN AKATEMIA

KKV

Oppimateriaalit

- Huom. Hankkeessa tuotetut oppimateriaalit löytyvät kokonaisuudessaan Nuorten Akatemian sivuilta:
- <https://www.nuortenakatemia.fi/hankkeet/osallisuuttakuluttajakasvatukseen-opettajien-taydennyskoulutus/>

NUORTEN AKATEMIA

KKV

Kulutusbingo

Tutustutaan toisiimme!

Ennakkotehtävä:

- Millaiset olivat kulutustottumuksesi ja toimintaympäristö, jossa harjoittelit kulutusvalintojasi 16-vuotiaana?
- Entä nyt?
- Mikä ohjaa valintojasi?
- Mitä muutoksia toimintaympäristössä on tapahtunut?
- Kuinka muutokset ovat vaikuttaneet elämääsi kuluttajana?

Nykynuoren
kulutuskehä:
- kulutusympäristö
- tavarat ja palvelut
- 1 kk aikana

OPS Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

“Oppilaita opastetaan kehittämään kuluttajataitojaan sekä edellytyksiään omasta taloudesta huolehtimiseen ja talouden suunnitteluun. Oppilaat saavat ohjausta kuluttajana toimimiseen, mainonnan kriittiseen tarkasteluun sekä omien oikeuksien ja vastuiden tuntemiseen ja eettiseen käyttöön. Heitä kannustetaan kohtuullisuuteen, jakamiseen ja säästäväisyyteen. Perusopetuksen aikana oppilaat harjaantuvat kestävän elämäntavan mukaisiin valintoihin ja toimintatapoihin.”

NUORTEN AKATEMIA

KKV

Viekkaut viestit

Keskustelkaa koulussa nuorten seuraamista tileistä (Insta, YouTube, blogit...) ja tarkastelkaa niitä yhdessä.

- Minkälaisista kaupallista sisältöä tileiltä löytyy?
- Miltä tuntuu olla kaupallisen viestin kohteena?
- Milloin saatan itse välittää kaupallista sisältöä?

NUORTEN AKATEMIA

KKV

Nuoret kuluttajina

- Todellinen tarve vai halu
- Lisbeth Berg: Selfie-efekti
  - 16-60-vuotiaiden kulutus- ja somekäyttäytymisestä
  - Selfiet toimivat katalysaattorina kuluttaa - jatkuvaa vertailua muihin
  - Online-nuoret kaikkein haavoittuvimmassa kuluttajan asemassa - digitaitojen puute suojaasi vanhempaa väestöä!
  - Mitä enemmän ollaan netissä, sitä enemmän kohdataan markkinointia
  - Hyöty ja helppous yrityksille

NUORTEN AKATEMIA

KKV

A young woman with blonde hair in a bun, wearing a bright yellow hoodie, is seen from the back, looking towards another young woman. The second woman is smiling and adjusting a black and pink bicycle helmet on her head. She is wearing a grey scarf and a blue and grey patterned sweater. They are standing outdoors in front of a light-colored wall.

OPSit esille!

Asiantuntijuus on Sinulla,
opettaja

Kulutuskysymykset

- Mitä kuluttajakasvatukseen liittyviä tavoitteita OPSissa on oman oppiaineen sisällä? Missä kaikkialla kuluttajakasvatus on mukana?
- Miten kuluttajakasvatusta jo toteutetaan oppitunnillasi?
- Mitä muuta koulussani / luokassani voitaisiin tehdä?
- Milloin yhteistyö oppiaineiden välillä olisi kuluttajakasvatuksessa hedelmällisintä?

NUORTEN AKATEMIA

KKV

Osallistava ohjaaja

Mitä osallisuus on kaikkein toimivimmillaan koulussa?

Mitä taitoja osallistamisen vahvistaminen opettajalta vaatii?

monitaitoinen

hymyilevä

Osallistava ryhmätoiminta

- Nuorten tarpeet ja kiinnostuksen kohteet
- Mahdollisuus tulla kuulluksi ja nähdyksi
- Tutustuminen, ryhmäytyminen, turvallinen ilmapiiri -> yhteenkuuluvuus

- Ohjaaja ”mahdollistaja”
- Ohjaajalta vaaditaan läsnäoloa, kuuntelutaitoja, rohkeutta ja ratkaisukeskeisyyttä

NUORTEN AKATEMIA

KKV

Välitehtävä: kulutustarina

Kulutustarina

- Jaa nuoret n. 3 hengen ryhmiin. Pyydä ryhmiä luomaan hahmo, joka on tekemässä yhden tuotteen tai palvelun hankintaa. Pyydä nuoria nimeämään hankinnan kohde ja kertomaan tarina, josta käy ilmi, miten hahmo saa ajatuksen hankkia tämän tuotteen tai palvelun. (Huom. hahmon nimeämisellä haetaan sitä, että nuoret pohtivat ostotapahtumaa jonkun ”kuluttajatyypin” kautta. Mitkä arvot vaikuttavat juuri tämän kuluttajan taustalla?)
- Mitä, miten, miksi ja mistä nuori ostaa?
- Mistä haaveet syntyvät?
- Mikä päätöksentekoon vaikuttaa?
- Miten kuvitteellinen hahmo saa ideoita ja etsii tietoa valintansa pohjaksi?

Käykää tehtävä läpi koko ryhmän kesken keskustellen siitä, kuinka nuori tekee kulutus päätöksiä. Mikä saa ostamaan ja mikä saa jättämään ostamatta?

Tämän jälkeen annetaan oppilaiden valita hahmoista yksi, jota täydennetään vielä hetki yhdessä. Tämä hahmo esitellään seuraavalla koulutuskerralla.

NUORTEN AKATEMIA

KKV

Kiitos päivästä!

